

Webbutveckling

Utveckling av hemsidor kan delas in i två kategorier frontend och backend. Frontend är det grafiska det som användaren tittar på när han besöker sidan. Backend är det som användaren inte ser det som finns bakom hemsidan. Det kan vara servern (datorn) som hemsidan finns på eller program och databaser som gör att hemsidan har en viss funktion.

Frontend tillverkas oftast av grafiker och personer som tycker om att jobba med media, medan backend tillverkas av tekniker. Det finns ett fåtal personer som jobbar både med frontend och backend och de kallas för fullstack utvecklare.

För att förenkla kan man säga att i Webbutveckling lär man sig göra snygga frontend.

Medan i webbserverprogrammering lär man sig göra tekniska backend.

Markeringsspråk och taggar

När man gör hemsidor använder man något som kallas för ett markeringsspråk. Det ser till så att text som vi skriver visas på olika sätt. Det gör så att texten kan vara i olika storlekar, stilar och färger. Utan ett markeringsspråk skulle hemsidor vara väldigt tråkiga att titta på.

Exempelvis om vi vill skriva **Hej** i ett markeringsspråk använder man taggarna `Hej`. Detta får en webbläsare att förstå att Hej ska skrivas i fet stil.

HTML – HyperText Markup Language

Hypertext är grunden till det som gör att hemsidor idag är så vackra som de är. Detta är ett sätt att markera text, i början skrev man med HTML `Hej` för att skriva **Hej**, detta fungerar fortfarande idag men man ska nuförtiden helst skriva `Hej`. Anledningen till detta är att underlätta dels för mobiltelefoner och även för blinda som använder internet. Många sådana små ändringar har gjorts på HTML under internets historia.

XML Extended Markup Language

Extended Markup Language är en annan standard som inte enbart används på internet utan i många andra saker som har med datorer att göra där man behöver markera text på olika sätt. Exempelvis använder Officepaketet en variant av XML. Det används därmed både på internet och även i många andra sammanhang, och har gjorts så att både en dator och en människa ska kunna läsa en text och förstå vad som står.

XHTML – Extended HyperText Markup Language

Extended HyperText är det som har blivit standard idag. När XML blev mer och mer standard i datorer ändrade man så att HTML också anpassade sig till den standarden. Så idag när vi arbetar med HTML eller markerar text på våra hemsidor så jobbar vi i XHTML.

HTML har genomgått många olika versioner och mycket av det som användes för flera år sedan används inte nu längre. Ta exemplet med Hej där vi nu som webbutvecklare måste ändra vårt sätt att skriva när vi vill använda fet stil.

CSS – Cascading Style Sheets

Det var inte alla som var nöjda med HyperText sätt att skriva saker och de begränsningar som finns. Det skapades då ett till sätt som man kunde använda för att ändra på text. Detta sätt har tillsammans med HTML blivit standard idag.

#lila {color: purple;} Detta är CSS

<p id="lila">Hejsan!</p> Detta är HTML

Om vi lägger in detta på en hemsida på rätt ställen så kommer hemsidan skriva [Hejsan!](#)

Många system leder till problem

Eftersom det finns så många olika system så är det klart att det leder till problem. Alla dessa system ändras också hela tiden. CSS som exempel finns i 5 olika versioner. HTML finns också i flera olika versioner, nyare och äldre versioner.

Olika webbläsare stödjer oftast olika versioner av dessa markeringspråk. Men många webbläsare tolkar markeringspråken på ungefär samma sätt. Detta kan leda till att på vissa webbläsare så visas text jättebra och precis som vi vill att den ska visas medan på andra webbläsare så kanske det inte syns något alls.

Webbläsare kan grupperas in i 3 stora grupper, dessa grupper fungerar oftast likadant beroende på om man har senaste versionen eller ej. När man gör hemsidor måste man därför kolla att den ser bra ut i alla webbläsare och även på mobil och surfplatta.

Dessa tolkar språket (oftast)likadant

- *Internet Explorer och Edge*
- *Safari och Chrome*
- *Konqueror och Firefox*

Viktigt med detaljer

När man gör hemsidor är det extra viktigt att varenda liten bokstav är rätt annars kan hemsidan bli helt fel. Kolla därför noga så att alla tecken är korrekta annars kommer hemsidan inte att se ut som man vill. Se om du kan hitta felen i dessa två alternativ.

RÄTT!

#lila {color: purple;} Detta är CSS

<p id="lila">Hejsan!</p> Detta är HTML

FEL! (det finns 2 fel)

#lila {color: purple} Detta är CSS

<p id=lila">Hejsan!</p> Detta är HTML

Små saker som detta kan leda till att texten inte visas ut som den ska, det är lätt att missa små saker, var därför extra noga och dubbelkolla innan. Ett annat vanligt fel är att man skriver exempelvis

Hej, detta kan få en hel sida att visas i fet stil.

System för att göra hemsidor lättare

För att underlätta arbetet med att göra hemsidor finns det olika system man kan använda sig av som underlättar arbetet med hemsidor. När det finns så många olika system och sätt att jobba på kan det vara svårt att hålla reda på allt. Och då finns det program/system som man kan använda som gör en del av jobbet åt en.

Det finns 3 stora kategorier av program som man kan jobba med.

CMS – Content management system

Detta är ett system som hjälper till både med frontend och backend. Det gör att man kan skapa hemsidor utan att kunna något bara man tar sig lite tid att förstå hur man använder programmet. Men det krävs inga tekniska kunskaper eller kunskaper inom något markeringspråk.

Exempel på ett CMS är wordpress

CMF – Content management frameworks

Detta är ett system som hjälper till att skapa backend, detta kräver oftast lite mer kunskap att använda. Och används oftast av frontendutvecklare som även har lite kunskap om backend.

Exempel på ett CMF är drupal

WF – Web Framework

Detta är ett system som används för att skapa frontend och används både av frontend och backendutvecklare för att skapa hemsidor.

Exempel på ett WF är bootstrap